

Uunituore Karjala-kirja

Miksi Karjala menetettiin? Miten väestö evakuoitiin ja millä tavalla se asutettiin? Miten karjalaiset selvisivät sodista? Miten Karjala nykyään muistetaan? Näitä kysymyksiä käsittelevän artikkelikokoelman ”Karjalani, Karjalani, maani ja maailmani” ovat toimittaneet FT Pirkko Kanervo, FM Terhi Kivistö ja VTT Olli Kleemola. Teoksen kustansivat Turun Siirtolaisinstituutti ja Sigillum.

Kirjan julkistamistilaisuus järjestettiin Turun Siirtolaisuusinstituutin tiloissa 15.1.2019. Kirjoittajista mukana tilaisuudessa olivat **Pirkko Kanervo** ja **Eeva Riutamaa**. Muita artikkelien kirjoittajia ovat olleet **Tuula Eskeland**, **Outi Fingerroos**, **Marjatta Hietala**, **Heli Kananen**, **Antero Leitzinger**, **Ulla Savolainen** ja **Tuomas Tepora**. Tekijät ovat tutkijoita eri yliopistoista. Kirjasta kiinnostuneiden joukossa näytti olevan melkoinen määrä – jopa suuri osa – johannekselaistaustaista väkeä.

Kirjan synnyn taustana oli Suomessa herännyt keskustelu vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden suuren määrän takia. Pakolainen-sanan määritelmä nosti kysymyksen karjalaisten evakuoinnista ja sijoittamisesta sotien jälkeen. Terhi Kivistön mukaan meillä ei karjalaisista voi puhua pakolaisina,

koska kyseessä oli oman maan kansalaisten evakuointi muualle Suomeen. Vuonna 2016 järjestettiin Karjalan menetyksestä ja evakoiden asuttamisesta, muistamisesta ja selviytymisestä kaksiosainen seminaarisarja Sigillum ja Siirtolaisuusinstituutin yhteistyönä. Karjalani, Karjalani, maani ja maailmani on koottu seminaarin esityksistä.

Olli Kleemola viittasi puheessaan usein esitettyyn ruotsinkielisten alueiden vapauttamiseen maanluovutusvelvollisuudesta. Kanervon artikkelissa mainitaan, että ruotsinkielisellä Pohjanmaalla ei ollut paljon sopivia maan luovuttajia tilojen pienen koon vuoksi. Kuitenkin myös siellä esim. seurakunnilta lunastettiin maata asutustoimintaan. Paraisille asutettiin jonkin verran koivistolaisia kalastajia. Hänen mukaansa myös **Amos Anderssonin** omistamille Atun kartanon maille asutettiin 22 karjalaisperhettä.

Pirkko Kanervo selosti sanoin ja kuvin sekä talvisodan että jatkosodan jälkeistä evakuoitinta. Evakkoon kaikki eivät joutuneet lähtemään samaan aikaan, vaan yli 100 000 sai viipyä kotonaan talvisodan rauhantekoon asti; näin mm. Ruskealassa ja Käkisalmissa. Jatkosodan aikana 1942 kotiseuduilleen palanneet aloittivat jälleenrakennuksen tuhottuneiden kotien tilalle. Pioneerit rakensivat asevelitaloja maassa yli 800, joista Kannakselle yli 200. Oma lukunsa oli lasten lähettäminen sotaa pakoon Ruotsiin ja Tanskaan; jotkut jopa kahden kertaan. Sotalapsia oli noin 80 000. Uusi evakkoalto syntyi Lapin sodan tieltä, ja se vei Ruotsiin 13 henkeä.

Eeva Riutamaa kertoi evakkolasten sodasta selviämistrategioista. Aiheesta häneltä on vuonna 2016 ilmestynyt väitöskirja. Haastatteluaineistosta paljastui erilaisia selviytymistapojia: selviytyjä-

FT Pirkko Kanervo on yksi kirjan toimittajista. Kuva: Liisa Katajainen.

sankarit, identiteetin etsijät, optimistiset toimijat, trauman työstäjät, kohtalon- ja hyväksyjät ja menetyksen kantajat. Keskimääräiseltä iältään haastattelun aikana 75-vuotiaista suurin osa oli tyytyväisiä, mutta osa kantaa edelleen raskaita muistoja evakkoajasta.

Karjalani, Karjalani, maani ja maailmani kertoo monipuolisesti Karjalan menetyksestä ja siitä johtuvista tapahtumista sekä yhteiskunnan että yksilöiden kannalta. Teoksen epilogissa Karjala elää keskuudessamme tullaan nykyaikaan. Sen mukaan karjalaisuus näkyy vieläkin eri yhdistyksinä ja tapahtumina: on Karjalan Liitto, Helsingin Karjalatalo, pitäjäseurat ja niiden juhlat, Karjalaiset kesäjuhlat ym. Runsas Karjala-aiheinen kirjallisuus, kotiseutumatkot, ruoka- ja vaikkapa kansallispukukulttuuri ylläpitävät myös kollektiivista muistia.

Paikalla oli muutamia evakkomatkan kokeneita, ja päätöskeskustelussa kuultiin joidenkin omakohtaisia lapsuusmuistoja evakkomatkastasta hevos- ja junakuljetuksineen ja pommituksineen. Niistä oli jäänyt ikuinen muistijälki.

– Kaija Sipilä –

Kirjaa esittelemässä vasemmalta lukien Pirkko Kanervo, Siirtolaisuusinstituutin toiminnanjohtaja Tuomas Martikainen, Olli Kleemola, Eeva Riutamaa ja Sigillum Terhi Kivistö. Kuva: Liisa Katajainen.

HAASTETTA KERRAKSEEN – IDEAT ESIIN

Oletko nuoremman polven johannekselainen tai siirtokarjalaista sukua muualta? Kerro millä toimilla sinun mielestäsi voisimme saada ikäpolveasi tai vielä nuorempia kiinnostumaan karjalaisista kotiseutuasioista tai karjalaisuudesta nykyajassa.

Miten voisimme saada teitä ja heitä osallistumaan perinnetapahtumiin, muihin tapahtumiin, tiedonhankintaan, tiedonjakamiseen? Millaisia toimia pitäisi lisätä nykyisten rinnalle?

Mitä erityistä uutta toivoisit löytäväsi lehden sivuilta ja seuran joltain muulta toimintalohkolta? Millä asioilla ja millä tavoilla pitäisi lähestyä kouluikäisiä tai nuoria tai nuoria aikuisia tai keski-ikäisiä?

Laita ideasi liikkeelle helmi-maaliskuussa, toimita lehtitoimikunnalle - yhteystietoja löydät takasivulta. Me otamme ajatuksista osamme ja välitämme toiset muulle johannekselaiselle yhteisölle. Toimi nimellä tai nimimerkillä.

Jos olet jo varttuneempi osallistuja, voit yhtä hyvin käyttää kokemuksen ääntä ja viestittää mietteesi meille – nuoremman polven aktivointi on yhteinen haasteemme.

– Lehtitoimikunta –

TÄSSÄ LEHDESSÄ:

Karjalaisia partiossa

s. 3

Kansallispuku esillä käsityömessuilla

s. 5

Kotiseutumatkojen kevätohjelmaa

s. 6 ja 8

Kiiltokuvat värssyineen

s. 8

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Tasavuosia edessä

Lehtemme etusivulla on merkintä 70. vuosikerta. Tarkalleen ottaen tasavuodet tulevat täyteen vasta yli vuoden päästä kesällä, mutta julkaisuissa vajaan vuodet lasketaan ja vuosikerroissa päästään jo juhlan makuun. Merkintänä tuo on pieni asia, mutta viestinä suuri. Johannekselaisten yhdyssiteeksi ja seuran tapahtumien välittäjäksi perustettu lehti on kestänyt aikaa kauemmin kuin kukaan osasi syntyvaiheissa kuvitella. Nuoremmat polvet olivat silloin vasta lukijoina vanhempien tai isovanhempien tilaamalle lehdelle ja ovat siirtyneet itse tilaajan rooliin siirtämään perinnettä eteenpäin. Nyt on hyvä hetki muistaa lahjatilauksin suvun jäseniä, joille lehden luku uhkaa jäädä satunnaiseksi tai kokonaan muun riennon jalkoihin. Heille toimitetaan kyllä vuoden ensimmäinenkin numero suoraan selattavaksi. Lähemmät yhteys- ja tilaustiedot löytyvät takasivulta.

Tasavuosiin kulkee myös Johannes-Seura ja sitä päästään vankasti juhlistamaan jo tämän vuoden aikana.

Tekisitkö teemasivun

Juhlavammat ajat pistävät miettimään, mitä uutta tai erilaista lehti voisi lukijoilleen tarjota. Mieleen tulee esimerkki noin parin vuosikymmenen takaa. Silloin julkaistiin kyläsivuja ainakin muutamista Johanneksen osista. Useita toteutui, mutta monet kyläkunnat jäivät odottamaan aikaa parempaa. Sellainen on luvassa. Lehtitoimikunta esittää nyt toiveen, että kylät, koulupiirit, sukuseurat, yhdistykset, yhteisöt, ammattialat tai harrastuspiirit tulisivat lehden palstoille yhdellä tai kahdella teemasivulla. Lukijat tarvitsevat kokoavia tietoiskuja Johanneksesta – paikoista, ihmisistä, elämänmenosta – menneistä ajoista ainakin ja teeman salliessa nykypäivään asti. Teemasivut olisivat mielestämme hyvä mahdollisuus lisätä ja tarkentaa yleistä kotiseututietoa. Kokoa pienryhmä ja rakentakaa lukijoille sellainen sivu tai aukeama, jonka haluaisit itsekin lehden palstoilta kohdata. Voit peräänkuuluttaa vaikka lehden palstoilla muita kiinnostuneita mukaan toteuttamaan haluamaasi teemaa.

Miekka miestä myöten

”Viipurin linnan tornist näkyy Nuutinpojan passas”. Näin laulettiin aikanaan ja voidaan laulaa nykyäänkin, kun Ville Vallgrenin taiteilema patsas on uudelleen paikkaansa aseteltu. Torkkeli Nuutinpoika on näkyvästi miekallaan varustettu ja miekka on saanut muutenkin sijansa karjalaisten elämänpöydästä. Viipurin läänin vaakunassakin miekanmittelö tulee vastaan värikkäästi. Uudemman ajan miekkamies esitellään seuraavalla sivulla – kevyemmin varustein ja toisenlaisin tavoittein. Karjalaisen perinteen kaikuja on silti ilmassa.

Kevätmatkoja Johannekseen

Toukokuusta on tullut vilkas kotiseutumatkojen ajankohta. Koivikot eivät vielä peitä näkymiä eivätkä kasvustot estä kulkemista. Tässäkin lehdessä on kutsuja kolmelle matkalle. Katso allakkaasi ja toimi viipymättä – kevään suunta varmistuu jo talven keskellä.

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä. Sähköpostilla aineiston voi lähettää osoitteeseen hannu.rastas@dlc.fi tai johannekseura@elisane.fi. Muussa muodossa olevat aineistot Johannes-Seuran toimistoon Kaarinan Piikkiössä, osoite: **Johannekselainen**, Toimitus, Myllytie 1, 21500 PIIKKIÖ.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Maaliskuun numeroon aineisto viimeistään 13.2. (painopv 28.2.). Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

– Lehtitoimikunta –

Kuolleita

Arvo Johannes Kurki kuoli 12.12.2018 Naantalissa. Hän oli syntynyt 13.12.1942 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Anneli, Ville, Elina ja Elmeri, Ulla sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu Naantalin kirkossa 28.12.2018.

Kauko Alfred Löytöläinen kuoli 5.1.2019 Kaarinassa. Hän oli syntynyt 3.3.1939 Johanneksessa. Kaipauksella muistavat Maila, Leo ja Kimmo perheineen. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Irma Tuulikki Sinervo o.s. **Uski** kuoli 1.12.2018 Turussa. Hän oli syntynyt 2.12.1938 Johanneksessa. Kaivaten muistavat Veijo, Kari, Jarmo, Marjo perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu.

Marjatta Virkkilä o.s. **Kottonen** syntynyt Johanneksen Vaahtolassa 30.8.1929 ja kuollut Kotkassa 28.11.2018. Siunattu 11.12.2018 omaisten ja ystävien saattamana.

Kummisetää muistaen: Sami Sinkkonen 1929-2019

Sami syntyi Päättilän kylässä Ahokylä-nimiseen taloon Sinkkosen Jaakon ja Miinan (o.s. Uski) nuorimmaisena vesa-na 9.9.1929. Evakkomatka päättyi monien vaiheiden jälkeen Poriin. Sieltä löytyi myös vaimo Soili ja heille syntyi poika Jari. Viimeiset vuodet Sami asui Palvelutalo Ruskakodissa. Samin lähtöön sisältyy pientä mystiikkaa: hoitaja kertoi Jarille, että poismenoa edeltävänä aamuna Sami oli kysynyt häneltä: ”Mihin kaikki ovat menneet?” Hoitajan ihmetellessä, keitä Sami tarkoittaa, Sami kertoi, että hänen veljensä ja siskonsa olivat tulleet häntä hakemaan. Hoitaja oli sanonut, että ei täällä ketään käynyt ja että kaikki sisarukset olivat jo kuolleet.

Oliko se enneuni, jonkinlainen näky tai viesti rajan takaa? Samilla oli huoneessaan kolme kelloa. Niistä hän tarkoin seurasi, ettei myöhästyi ruokailusta ja kahvihetkistä. Jari huomasi Samin ottaneen kellot pois käytöstä, jopa seinäkelon hän oli irrottanut. Ehkä Sami aavisti lähtönsä tässä ajassa olevan lähellä ja ajatteli, että seuraavassa palvelutalossa hän ei kelloja tarvitse.

Sami poistui 19.12.2018. Samin saamasta ennakkoviestistä voi ajatella, että vanhemmat sisaret ja veljet olivat siellä kuopusta vastassa.

– Äijäskän Petun Hanski –

Uutta vuotta!

Uusi vuosi on alkanut, vuosi 2019. Monissa maissa ja kulttuureissa on ollut ja on yhä erilainen ajanlasku kuin meillä. Muinaisessa Egyptissä vuosi alkoi siitä, kun Niili tulvi, yleensä syyskuun lopulla. Tulva sai aikaan sen, että autiomaassa jotain alkoi kasvaa. Babylonissa vuosi alkoi keväällä. Juutalaisten uusi vuosi, Rosh Hasanah, on syys-lokakuussa, jolloin kadutaan tehtyjä erheitä ja luvataan olla ihmisiksi tulevaisuudessa. Muslimikalenteri lasketaan kuun kierron mukaan, joten uusi vuosi on aina noin 11 päivää aiemmin kuin edellisenä vuonna. Ja sitten on kiinalainen uusivuosi ja niin edelleen. Erilaisia aikoja, erilaisia tapoja.

Miten kristityn pitäisi ottaa vastaan tuleva vuosi? Yksi sana riittää: uskolla! Jumala vakuuttaa, että tulevaisuus on parempi kuin mennyt aika. Ongelmana meillä ihmisillä on se, että tulevaisuus on tuntematon. Emme näe, mitä tulee, emme ole siitä varmoja. Ihmisellä on vaistomainen pelko tuntematonta kohtaan, ja se määrittää, miten kohtaamme tulevaisuuden. Oikeastaan meidän kaikkien pitäisikin olla oikealla tavalla huolissamme tulevasta ajoista, koska me viettämme koko loppuelämäme siellä tulevaisuudessa. Mistä etukäteen olemme huolissamme, harvoin tapahtuu. Toisaalta sellastakin tulee tapahtumaan, jota emme osaa edes kuvitella.

Voisi kaiketi sanoa, että ikiliikkuja on keksitty: joka vuosi jotkut ennustavat tulevaa ja tekevät arvioita siitä, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Lehdissä astrologit ennustelevat kuka mitäkin. Mutta tulevaisuus ei ole sellaista, jota voisi tutkia tähdistä.

Jeesus on luvannut ”Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” Ja vielä ”Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.”

Ei Jumala ole luvannut ratkaista meidän ongelmiamme eikä vastata aina meidän kysymyksiimme täällä maan päällä, mutta Hän on luvannut kulkea meidän kanssamme. Meidän ei siis tarvitse lukea horoskooppeja tai kysellä enustajilta. Jumalan lapsen tarvitsee kuulla vain Raamatun sanaa. Tulevaisuus on valoisa, sillä Jumala kulkee meidän kanssamme – myös vuonna 2019.

Aurinkoista alkutalvea, siunattua loppuvuotta!
– **Veikko Sailola** –
Vahdon kappalainen

Merkkipäiviä

90 vuotta

22.12.2018 Kaarinassa **Liisi Kesäläinen** o.s. **Rastas** Kaijalasta

80 vuotta

Pertti Olavi Katajainen syntynyt 25.2.1939 Viipurissa. Vanhemmat **Walfrid Katajainen** ja **Vieno** o.s. **Pyökäri** Johanneksen Revonsaaresta.

70 vuotta

Matti Sakari Katajainen syntynyt 27.2.1949 Turussa. Vanhemmat **Walfrid Katajainen** ja **Vieno** o.s. **Pyökäri** Johanneksen Revonsaaresta.

Rakkaita veljiämme onnittelevat ja kaikkea hyvää tulevaisuudelle toivottavat muut sisarukset Liisa, Ritva, Eira ja Jukka.

Nimityksiä

Oulun yliopiston biokemian ja molekyyliäketieteen tiedekuntaan rakennebiologian professoriksi nimitettiin **Lari Tapio Lehtiö**. Vanhemmat Lasse ja Maritta Lehtiö o.s. Hörkkö, isovanhemmat Onni Hörkkö Johanneksen Koskijärveltä ja Milja Hörkkö o.s. Repo Koiviston Tetriniemeltä.

Tapahtumakalenteri

HELMIKUU

4.2. Porin seudun johannekselaisten kokoontuminen klo 18-20 Viikkarin Valkaman Luusua-kokoustilassa, osoite Juhana Herttuankatu 17, Pori.

MAALISKUU

4.3. Porin seudun johannekselaisten kokoontuminen klo 18-20 Viikkarin Valkaman Luusua-kokoustilassa, osoite Juhana Herttuankatu 17, Pori.

HUHTIKUU

1.4. Porin seudun johannekselaisten kokoontuminen klo 18-20 Viikkarin Valkaman Luusua-kokoustilassa, osoite Juhana Herttuankatu 17, Pori.

TOUKOKUU

3.-5.5. Hörkön sukuseurojen matka Johannekseen ja Viipuriin, ks. sivu 8.

17.-19.5. Johannes-Seuran kotiseutumatka Viipuriin ja Johannekseen (yöpyminen Viipurissa), ks. sivu 6.

24.-26.5. Johannes-Seuran kotiseutumatka Johannekseen ja Viipuriin (yöpyminen Johanneksessa), ks. sivu 6.

Syyspuolella Porin seudun johannekselaiset kokoontuvat **2.9., 7.10., 4.11.,** ja **2.12.** Paikka ja aika kuten edellä.

Johannes-Seuran toimiston aukioloajat	
Helmikuu	
LA 2.2.....	klo 11-15
KE 6.2.	klo 12-17
KE 13.2.	klo 12-17
LA 16.2.	klo 11-15
KE 20.2.	klo 12-17
KE 27.2.	klo 12-17
Maaliskuu	
LA 2.3.	klo 11-15
KE 6.3.	klo 12-17
KE 13.3.	klo 12-17
LA 16.3.	klo 11-15
KE 20.3.	klo 12-17
KE 27.3.	klo 12-17

Kalvan ja kuvan taitaja

Veteraanimeikkailun MM-kisat järjestettiin syksyllä Italian Livornossa. Heikki Paakkanen edusti Suomea yli 70-vuotiaiden kalpasarjassa, johon osallistui runsaat 60 kilpakumppania. Lukuisten voittojen jälkeen kisa päättyi pudotusvaiheen tappioon. Sijoitus oli siinä vaiheessa noussut 16 parhaan joukkoon ja hän oli sarjassaan tarkalleen 13. Paras sen sarjan suomalaisista yllätyksenä itselleenkin, koska harjoitusvuosia on takana vasta niukat viisi. Kuvallinen ja sanallinen pistotaito näyttää olevan mahdollista siirtää miekkailun areenalle.

MM-kisoista oli tuloksena myös huomionosoitus. Suomen miekkailu- ja 5-otteluliitto valitsi Paakkasen vuoden 2018 veteraanimeikkailijaksi. Perusteluissa mainittiin hänen osoittavan miekkailun iloa ja reilun pelin henkeä. Heikki edusti sarjaa yli 70-vuotiaat, mutta tarkasti ottaen hän täytti nuo tasavuodet vasta joulukuun lopulla. Toki kilpailusäännöt tämän vertaisen nuoruuden sallivat.

Kuvallisella areenalla Heikki Paakkanen julkaisi viime vuonna koostetta lehtipiiroksista vuosien varrelta. Opuksensa saivat Ilta-Sanomien kuvat (Ääääriivivoja) sekä Somero-lehden kuvat (Satumaassa ... maan tavalla)– näistä jälkimmäinen on jatkumoa pidempään kirjasarjaan.

Harvemmin tulee huomatuksi, että Heikki Paakkanen on muiden erikoistaitojensa ohella mekaanisen musiikin itseoppinut insinööri, perinteisen posetiivisoittamisen ammattimainen osaaaja eli kampikierron joka kaarteen hallitsija. Suurimmissa posetiiveissa ainakin on taidettava erityinen vempautustekniikka, kokemuksesta tiedän. Tämä soittamisen areena jäi vähemmälle osalle, kun mies siirtyi piirtäjänkammi-oon. Yllätysten persoona saatetaan vielä löytää vanhoilta jäljiltään tai jostain aivan uudesta tekemisen suunnasta. Siitä olemme valmiit tietoa jakamaan aikanaan – nyt keskitymme onnittelemaan tasavuosista ja tuloksista.

– Hannu Rastas –

Kalpa, kalvankantaja sekä taustalla kone omalta tuotantolinjalta.

Upea onnitelukortti on Otto Paakkasen tekoa.

Karjalaispojat partiolaisina Piikkiössä

Kokosin vuoden verran aineksia paikalliskirjaan, jonka aiheena on partio toiminta Piikkiössä. Varsinainen kirjoitusvaihe alkoi viime syyskuussa ja kirja tuli painokoneista joulukuussa.

Vasta aineistohankinnan loppumetreillä huomasin, että keväällä 1947 perustettu poikien lippukunta Linnavuoren Sissit oli vahvasti karjalaisyyntyisten poikien harrastusta. Toiminnan ensimmäisten vuosien aikana arviolta kaksi poikaa kolmesta oli karjalaisia taustaltaan. Lippukunnan primus motor oli parikymppinen Veikko Tähkäpää, urheilullinen ja luontoon suuntautunut koivistolaisnuorukainen. Partiolaisiksi lähti useita veljessarjoja tai serkuksia – Tähkäpäiden lisäksi esimerkiksi Kokkalat sekä johannekselaisista ainakin Karhut, Hovit ja Katajaiset. Niminä tulee vastaan Ahtikaria, Airikkaa,

Seurakunta on järjestänyt partiolaisille kokoontumistilan 1950-luvulta lähtien. Kololla vasemmalta Markku Kavalto, Raimo Hovi, Jukka Reponen ja Raimo Rapeli.

Kaijasta, Kukkosta, Lipposta, Pajua, Pyökäriä, Reposta, Skyttää, Virolaista.

Seppo Kukoksen ja Seppo Kokkalan kanssa kävin karjalaispoikien verkostoitumisesta tarkempaa keskustelua. Kävi

ilmi, että monet paikalliset pojat tai perheet vierastivat partiolippukuntaa, jossa mie ja sie oli niin selvästi esillä tai karjalaiset sukulaisverkostot näkyivät jäsenkunnassa vahvasti. Tilanne alkoi

tasapainottua vasta 1950-luvun puolivälin jälkeen, kun seurakunta tuli näkyväksi tukijaksi ja vetäjän tehtävä siirtyi piikkiöläissyntyiselle Tarmo Lindholmille.

Tytöille perustettiin 1951 oma lippukunta Haukkavuoren Siskot. Siinä karjalaisjäsenten osuus ei ollut enää ylisuhteinen, mutta koulutuksen järjestelyissä vilkkaat karjalaispojat olivat omassa elementissään. Ja pisimpään tyttöjen vartiojohtajana tai lippukuntavastuissa toimi Vilma Hovi – veljessarjan esimerkin ohjaamana.

Aktiivinen partiolaisharrastus ja urheiluharrastus sen rinnalla on ollut karjalaispojille varmasti tärkeä henkinen siltanrakentaja sodan jälkeisissä vaikeissa vaiheissa. Tuttuja kasvoja, tuttua murretta, yhteistä tekemistä ja yhteistä kasvua. Tilanne antoi mahdollisuuden rakentaa siltoja myös paikallisten ikätoverien suuntaan – pojat ovat aina poikia ja tyttölippukunnankin kanssa

rakentui toimiva yhteistyö heti alusta alkaen. Lippukunnat yhdistyivät luontevasti Piikkiön Tammipartioiksi, kun siihen tuli 1970-luvulla järjestöllinen tilaisuus. Paikallinen partioharrastus on kuljettanut mukanaan jo lähes 2000 jäsentä varhaisnuorista aikuisikäänkin asti ja toiminta jatkuu monipuolisena.

Partiohistoria on nyt yksissä kansissa nimellä Yhdessä kasvoimme ja teos saattaa hyvinkin kiinnostaa mukana olleita tai heidän jälkipolviaan. Siitä saa lisätietoa lippukunnan sivustolta www.tammipartio.fi.

Lehden palstoille voi toimittaa muualtakin päin tietoja omista partiolaismuistoista ja siitä, miten karjalainen perusvilkkauksen yhdistyi paikallisten harrastajien kanssa. Ja kiinnostaa tietysti sekin, onko vielä tietoja Johanneksen ja Uuraan alueen partiolaistoiminnasta.

– Hannu Rastas –

Kuvat: Piikkiön Tammipartion arkisto

Pojat iltanuotiollla. Vasemmalta Raimo Hovi, Tauno Hovi ja Seppo Kokkala.

Lautanrakennusta leirirannassa 1940-luvun lopussa.

Kädentaitoja Tampereella 16.-18.11.2018

Euroopan suurin käsityöalan tapahtuma, Suomen Kädentaidot -messut, keräsi ennätykselliset 50996 kävijää Tampereen Messu- ja Urheilukeskukseen. Näytteilleasettajia oli 734, jotka kaikki edustivat laadukasta, kotimaista osaamista. Messuilla on pitkät perinteet, sillä niitä on järjestetty jo 23 kertaa. Nyt messujen teemana olivat lapset, nuoret, perinteet ja kiertotalous. Yksi esimerkki kädentaidoista ovat kansallispuvut, joiden valmistaminen on hyväksytty Suomen Elävän perinnön kansalliseen luetteloon. Seuran kansallispukutoimikunnan jäsenet Hilkka, Liisa ja Riitta tutustuivat messuihin lauantaina.

Messualue käsitti useita suuria halleja. Laaja alue koetteli messuvieraan jalkoja, mutta yleisö oli huomioitu kiitettävästi monilla levähdyspaikoilla, vesipisteillä ja ravintoloilla. Lauantain ohjelmassa oli mm. Taitokeskuksen järjestämä langan-kerintä-kilpailu, johon Hilkka ja Riitta osallistuivat. Hilkka piti vyyhtiä ja Riitta keri. Kilpailu oli tiukka, tuloksena kunniakas toinen sija. Palkinnoksi kilpailijat saivat kerimänsä langan. Messuilla oli esillä ja ostettavana valmiita tuotteita, tarvikkeita, materiaalia, vaatteita, asus-

teita ym. Lähestyvä joulu näkyi myös tuotevalikoimassa. Suomen kansallispukuyhdistys Raita ry osallistui messuille omalla osastolla, jota värittivät takaseinälle levitettyt eri kansallispukujen hameet. Osastolla oli myös kaksi mallinukkea puettuina erilaisiin pukukokonaisuuksiin esimerkiksi Johanneksen naisen savakkopuvun käyttömahdollisuuksista. Puku ja sen osat esiteltiin yleisölle lauantaina C-hallin Idealavalla. Raita ry:n hallituksen jäsen Soja Murto-Hartikainen

toimi puvun esittelijänä. Aluksi kuultiin taustatietoa kansallispukuhankkeesta. Mannekiinia pukiessaan Soja kertoi eri vaatekappaleiden historiaa, niiden käyttöä ja valmistamista. Kaiken kruunasi suurta mielenkiintoa herättänyt päähine, natsi. Johanneksen naisen uusi kansallispuku olikin monen silmäparin kohteena, katsomossa istui mm. kansallispukukonsultti Taina Kangas Suomen Kansallispukukeskuksesta. Messuja varten oli tehty esittelylehtinen, jota jaettiin niin Raita ry:n osastolla kuin puvun

esittelytilaisuudessa. Yleisö sai näin lyhyen tietoisuuden Johanneksen sijainnista, elinkeinoista, asukasluvusta ja sijoituskunnista sekä Johannes-Seurasta ja sen päätavoitteista, joista yksi on ollut kansallispuvun valmistaminen. Käsityöihmisille ja alan harrastajille messut ovat varmasti vuoden kohokohta. Kauppa kävi ja useat kassit täyttyivät kotiinviemisistä.

– Liisa Katajainen –

Suomen kansallispukuyhdistys Raita ry

Suomen kansallispukuyhdistys Raita ry pääasiallisina tavoitteina on edistää suomalaista kansallispukukulttuuria ja positiivista kansallispukumielikuvaa sekä luoda mahdollisuuksia kansallispukuharrastuksen jatkumiselle. Yhdistys toimii yhteistyössä harrastajien, alan ammattilaisten sekä Suomen Kansallispukukeskuksen ja Föreningen Bragen kanssa. Yhdistys kokoaa ja välittää kansallispukutietoa, rakentaa yhteyksiä harrastajien ja ammattilaisten välille, tukee kansallispukuihin liittyvää tiedotus- ja julkaisu toimintaa sekä järjestää tapahtumia, koulutustilaisuuksia, esittelyjä ja juhlia. <https://kansallispukuyhdistys.fi/index.html>

Ensimmäiseksi puetaan yksimittainen, pitkä paita valkeaa pellavapalttinaa. Sukat, tässä valkoiset, sidotaan kudotuilla pirta- tai verkkonauhoilla. Puvun esittelijöinä toimivat Raita ry:n edustajat Sanna Ruuska (malli) ja Soja Murto (pukija). Kuva: Hilkka Heinonen.

Tässä pukukokonaisuudessa hame ja esiliina käsinkudotuista kankaista, liivi ja silkkiroijy, kaulavaatteena kuviollinen silkkihiuvi. Pukuun kuuluva päähine, natsi, nukan päässä pöydällä oikealla. Kuva: Liisa Katajainen.

Raita ry:n osastolla yhdistyksen jäsenet Soja Murto ja Tiina Salonen. Takaseinällä eri alueiden kansallispukujen hameita. Kuva: Liisa Katajainen.

Pukuvaihtoehdot edestä (kuva: Liisa Katajainen) ja takaa (kuva: Hilkka Heinonen).

Kontot Johanneksesta ja vähän muualtakin

(jatkoa lehden numerosta 11/2018)

Karhulan kylän Kontot

Nikodemus Juhonpoika Kontto, Abraham Matinp. Konton jälkeläinen Kaijalan Mattilan sukuhaarasta (Abraham-Mikko -Juho-Nikodemus), ennätti elää ensin itsellisenä, sitten perämiehenä ja lopulta Karhulan Peräkylän talollisena. Hän ehti myös olla naimisissa kahdesti. Ensimmäinen puoliso oli palveluspiika Maria Sakariaantytär Pyökäri (1833-65) Revonsaaren Pyökärieltä. Avioliitto kesti seitsemän vuotta. Nikodemuksella ja Marialla oli kolme lasta: Aleks, Kustaava (1861-1947) ja Anni (1863-90). Näistä Aleks kuoli lapsena. Tyttäristä Kustaava avioitui talollisenpoika Tahvo Jaakonpoika Hörkön

(1856-1941) kanssa Kuolemajärven Huumolaan. Anni puolestaan nai talollisenpoika Jaakko Antinpoika Sairasen (1855-1927) Karhulasta. Nikodemus Konton toinen puoliso oli työmiehen-tytär Riikka Aleksanterintytär Ahokas (1843-1922) Uuraan Ravansaarelta. Nikodemuksella ja Riikalla oli neljä lasta: Emilia (1874-1935), Juho (1877-1922), Wilhelmiina (1880-1928) ja Aleksanteri (1882-1941). Emilia avioitui Karhulan Ristikankaalle talollisenpoika Aleksanteri Sakarinpoika Kolin (1866-1930) kanssa ja Wilhelmiina kotital- laan Kiteeltä kotoisin olevan maalari Heikki Malisen (1879-19xx) kanssa.

Juho Nikodemuksenpoika Kontto avioitui Koskijärveltä kotoisin olevan ta-

lontyttären Wilhelmiina Kaaprielintytär Lenkkerin (1876-1959) kanssa. Juholle ja Wilhelmiinalle syntyi yksitoista lasta: Hilja, Jaakko, Aino Elina (1901-85), Beda Ester, Emil (1905-89), Lauri (1908-55), Otto (1910-74), August (1913-94), Ida Maria (1914-2002), Beata Ester (1917-xx) ja Vihtori. Näistä Hilja, Jaakko, Beda Ester ja Vihtori kuolivat lapsena, Aino Elina eli naimattomana. Emil nai Elma Kyllikki Perttulan (1911-2002) Tarvasjoelta, Lauri Helvi Marjatta Lipposen (1910-88) Johanneksesta, Otto Lilja Soinin (1915-70) Koivistolta ja August Raili Orvokki Huhtasen (1920-68) Kurikasta. Ida Maria Konton puoliso oli Arvo Antoninpoika Reiman (1906-88) Johanneksesta ja Beata

Esterin Kaarlo Allan Hakala (1923-xx) Marttilasta. Emilin evakkotie vei maanviljelijäksi Tarvasjoelle, Laurin maanviljelijäksi Lietoon, Oton lastaajaksi Poriin ja Augustin maanviljelijäksi Mellilään ja myöhemmin Paimioon

Aleksanteri Nikodemuksenpoika Kontto löysi puolisoikseen Tikkalasta talollisentytär Maria Aatamintytär Tikan (1884-1921). Lapsia heillä oli Toivo Aleksanteri (1906-79), Eino (1908-25), Vilho Nikodemus (1911-68), Erkki (1912-75), Erland (1914-75), Aini Maria (1917-2009), Aura Inkeri (1919-xx) ja Arvo. Maria Tikan kuoltua kuudentoista aviovuoden jälkeen tuli Aleksanterin puolisoiksi Emma Antonintytär Parkkonen (1893-1989)

Johanneksen Kukkolasta. Aleksanterille ja Emmalle syntyi kolme lasta: Reino Jalmari (1924-83), Kauko Ilmari ja Ilmi Marjatta (1930-). Emma asui viimeiset elinvuotensa Liedossa.

Kirvesmies Toivo Aleksanteri Konton puoliso oli Helvi Hovi. Hän oli syntyjään Kuolemajärveltä. Toivo ja Helvi asuivat Kaarinassa. Vilho Nikodemus avioitui Muolaasta kotoisin olleen Vieno Mirjam Koskisen kanssa ja he asettuivat pien- viljelijöiksi Lietoon. Koneenkäyttäjä, viilaaja Erland Konton puoliso Turussa oli Kyllikki Sundqvist. Autonkuljettaja Reino Jalmari Kontto haki Liedosta puolisoikseen Maila Annikki Saaren. Aini Maria avioitui Sulo Rauhalan (1915-) kanssa ja Aura Inkeri Aaro Kesäläisen (1916-xx) kanssa.

– Reijo S. Lehtinen –
reijo.lehtinen@outlook.com

Johannes-Seuran kotiseutumatkat 17.-19.5. ja 24.–26.5. 2019

Kotiseutumatka Viipuriin ja Johannekseen 17.-19.5.2019

Matkan kohteena ovat Johanneksen kylät Vaahtola, Kukkola, Kaijala, Koskijärvi, Tikkala ja Karhula. Tarvittaessa voidaan käydä Uuraan suunnalla ja tietysti kohteena on Viipuri. Viipurissa on paljon nähtävää, mm. Alvar Aallon suunnittelema kirjasto, joka on avattu yleisölle entistä ehompana marraskuussa 2013. Viipurin taidemuseo/ Eremitaasin Viipurin filiaali, Viipurin linna ja Monrepos´n puisto. Kyläkohteissa on aikaa viipyä noin 5 tuntia. Matka tehdään yhteistyössä vastuullisen matkatoimisto Vistamatkojen kanssa.

Matkan aikataulu, reitti ja ohjelma

17.5.(perjantai) Lieto-Turku-Paimio-Helsinki-Porvoo-Hamina-Vaalimaa-Viipuri

Lieto /Shell piha	5.35
Turku/linja-autoasema, Läntinenkatu (kadunreuna tilausajolaituri nro 9)	6.00
Aninkaistenkatu-Uudenmaankatu-Uudenmaantie-110 tietä	
Kaarina/ent.Paraisten tienhaara	6.15
Piikkiö/entinen OP:n pysäkki (110-tien varressa)	6.25
Paimio/Vistamatkat, Vistantie 24	6.40
Halikko/Design Hill (tarvittaessa)	7.05
Salo/Piihovi (tarvittaessa)	7.10
Suomusjärvi/TB-Kivihovi (tarvittaessa)	7.30
Lohja/ABC-Routio (tauko)	7.50-8.20
Helsinki/Kiasman pysäkki, Mannerheimintie	9.10
Karhula/ABC-Amiraali (ruokailumahdollisuus)	10.50-11.50
Vaalimaa-Ylä-Urpala/tullit ja Viipurin Veikot	12.50-14.30
Viipuri, majoittuminen hotelli Viipuriin	
Päivällinen hotellissa tai ravintola Espilässä	

18.5.(lauantai) Viipuri ja Johanneksen kylät

Aamiainen hotellissa. Lähtö klo 9.15 Johannekseen. Käymme Vaahtolassa entisen kirkon paikalla ja hautausmaalla. Jatkamme bussilla kylille. Ensiksi Kukkola-Kaijala-Koskijärvi-Tikkala ja Karhula. Paluu Summan kautta Viipuriin. Vaitoehdoisesti voi jäädä Viipuriin kaupunkilomalle, tutustua nähtävyyksiin ja shoppailla. Päivällinen Pyöreässä tornissa.

19.5.(sunnuntai) Viipuri ja kotimatka-Vaalimaa-Helsinki-Turku-Lieto

Aamiainen hotellissa. Ostosaikaa aamupäivällä. Huoneiden luovutus ja tavarat bussiin klo 9.45.Käydään pellavakaupassa ja palataan kauppatorille, josta lähtö klo 12.30. Vaalimaalla tullit ja tax-free ostokset. Vaalimaalta jatkamme Karhulaan, jossa ruokailumahdollisuus Amiraalissa. Tauko myös Lohjalla. Tulo Turkuun noin klo 21.

Matkan hinta 265 €/hlö + viisumi 75 €/hlö sisältää seuraavat palvelut:

- ◆ bussimatkat ohjelman mukaan hyvin varustetulla bussilla
- ◆ majoitus Viipurissa hotelli Viipurissa H2-huoneissa
- ◆ aamiainen x2 + päivällinen x2
- ◆ matkaemännän (Liisa) palvelut ja Vistamatkojen kuljettajan palvelut
- ◆ viisumi + Viisumipalvelukeskuksen palvelumaksu + Fennian matkustajava-kuutus sekä rekisteröintivero Venäjän valtiolle sekä viisumin täyttökustannus.

Lisämaksusta:

- ◆ H1-huoneliä 45 €
- ◆ mahdolliset taksikuljetukset
- ◆ mahdolliset pääsymaksut ym.

Matkan hinta perustuu 1.1.2019 mennessä julkaistuihin ja kyseisenä päivänä voimassa oleviin hintoihin, valuuttakursseihin ja veroihin, sekä sovittuun mi-nimilähtijämäärään. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Peruutus ja matkaehdot matkatoimistosta. Matka on valmismatka.

Muita yksityiskohtia:

- ◆ varausmaksu 100 €/henkilö ilmoittautumisen jälkeen
- ◆ loppumaksu 165 €/hlö + 75 €/hlö
- ◆ viisumiohjeet ja lomake lähetetään ilmoittautumisen jälkeen, samoin laskut varaus- ja loppumaksusta
- ◆ viisumipapereiden palautus 10.4. mennessä

Viisumia varten tarvitaan:

- ◆ hyvätasoinen mustavalkoinen passikopio kuvasivuaukeamasta
- ◆ 1 kpl passikuva (ei 3 kk vanhempi)
- ◆ esitätetty viisumianomuskaavake täytettynä

Passin pitää olla voimassa 6 kk matkan jälkeen.

Matkan varaukset Liisa Katajaiselta puh 040 7410425/ liisa.katajainen@gmail.com tai Vistamatkat Oy/Inkeri Santala puh 040 5807343/asiakaspalvelu@vistamatkat.fi

Kotiseutumatka Viipuriin ja Johannekseen 24.-26.5.2019

Tervetuloa perinteiselle kotiseutumatkalle Viipuriin ja Johannekseen. Majoitus hotelli Lokissa Johanneksessa. Matka tehdään yhteistyössä Johannes-Seuran ja matkatoimisto Vistamatkojen kanssa. Matkakohteena Johanneksen kylät: Vaahtola, Rokkala, Kukkola, Kaijala, Koskijärvi, Karhula, Tikkala sekä saarikohteet Haltiansaari ja Revonsaari.

MATKAOHJELMA, REITTI JA AIKATAULU

24.5. (perjantai)Lieto-Turku-Paimio-Salo-Helsinki-Porvoo-Hamina-Vaalimaa-Viipuri-Johannes

Lieto/ Shell Roine.....	5.30
Turku/ Linja-autoasema (tilausajolaituri 9).....	6.00
Paraisten th.	6.15
Piikkiö/ Shellin pys.	6.25
Paimio/ Vistamatkat, Vistantie 24	6.40
Halikko/ Design Hill (tarvittaessa)	7.05
Salo/ Piihovi (tarvittaessa)	7.10
Suomusjärvi/ TB-Kivihovi (tarvittaessa)	7.30
Lohja/ ABC.....	7.50-8.20
Helsinki/ Kiasman pysäkki	9.15
Karhula/ Amiraali (ruokailumahdollisuus)	10.50-11.50
Vaalimaa/ tullit+Viipurin Veikot	12.50-14.30
Viipuri	
Johannes/ Lokki-hotelli, majoitus	
Päivällinen hotellin ravintolassa	18.00

25.5. (lauantai) Johannes/kylät ja saaret

Aamiainen hotellissa. Hotellin edestä kävellen veneelle rantaan. Hotellilta bussilla kylille klo 9.30. Saarissa oloaika sopi-muksen mukaan. Kylillä viipymiset myös sopimuksen mukaan. Paluu hotellille ja päivällinen.

26.5. (sunnuntai) Johannes-Viipuri + kotimatka Viipuri-Helsinki-Turku

Aamiainen hotellissa. Huoneiden luovutus ja tavarat bussiin. Ajo Viipuriin ja ostokset. Kotiinlähtö kauppatorilta klo 12.30. Ajo Vaalimaalle, tullit ja tax-free ostokset. Ajo rajalta Karhulaan Amiraaliin, jossa ruokailumahdollisuus. Tauko myös Lohjalla. Ajo Turun seudulle, jossa olemme noin klo 21.

Matkan hinta 265 €/hlö + viisumi 75 €/hlö sisältää seuraavat palvelut:

- ◆ bussimatkat Vistamatkojen hyvin varustetulla bussilla
- ◆ majoitus Johanneksessa hotelli Lokissa H2 huoneissa
- ◆ aamiaiset x2 ja päivälliset x2
- ◆ viisumi, Viisumikeskuksen palvelumaksu, Fennian matkustajavakuutus, rekisteröintivero Venäjän valtiolle sekä toimiston viisumintäyttökustannus
- ◆ matkaemännän/Liisa Katajainen ja Vistamatkojen kuljettajan palvelut

Lisämaksusta: H 1 huoneliä 40 €.

Mahdolliset taksi- tai venekuljetukset. Venekuljetukset pyritään järjestämään sa-malla veneellä kuin aikaisempinakin vuosina. Venekuljetuksen hinta maksetaan bussissa menomatalla. Venekuljetuksen hinta ei sisälly perushintaan.

Matkan hinta perustuu 1.1.2019 mennessä julkaistuihin ja kyseisenä päivänä voimassa oleviin hintoihin, tariffeihin, valuuttakursseihin ja veroihin. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Peruutus- ja matka-ehdot matkatoimistosta.

Muita yksityiskohtia: Varausmaksu 100 €/hlö ilmoittautumisen jälkeen sopi-muksen mukaan. Loppumaksu 165 €/hlö +75 €/hlö 12.4. mennessä, sen jälkeen heti varauksen yhteydessä. Viisumia varten passitiedot 12.4. mennessä. Esitätetty viisumikaavake täyttöohjeineen lähetetään matkustajalle varausmaksun jälkeen. Papereiden palautus 12.4. mennessä. Passin pitää olla voimassa 6 kk matkan päättymisen jälkeen.

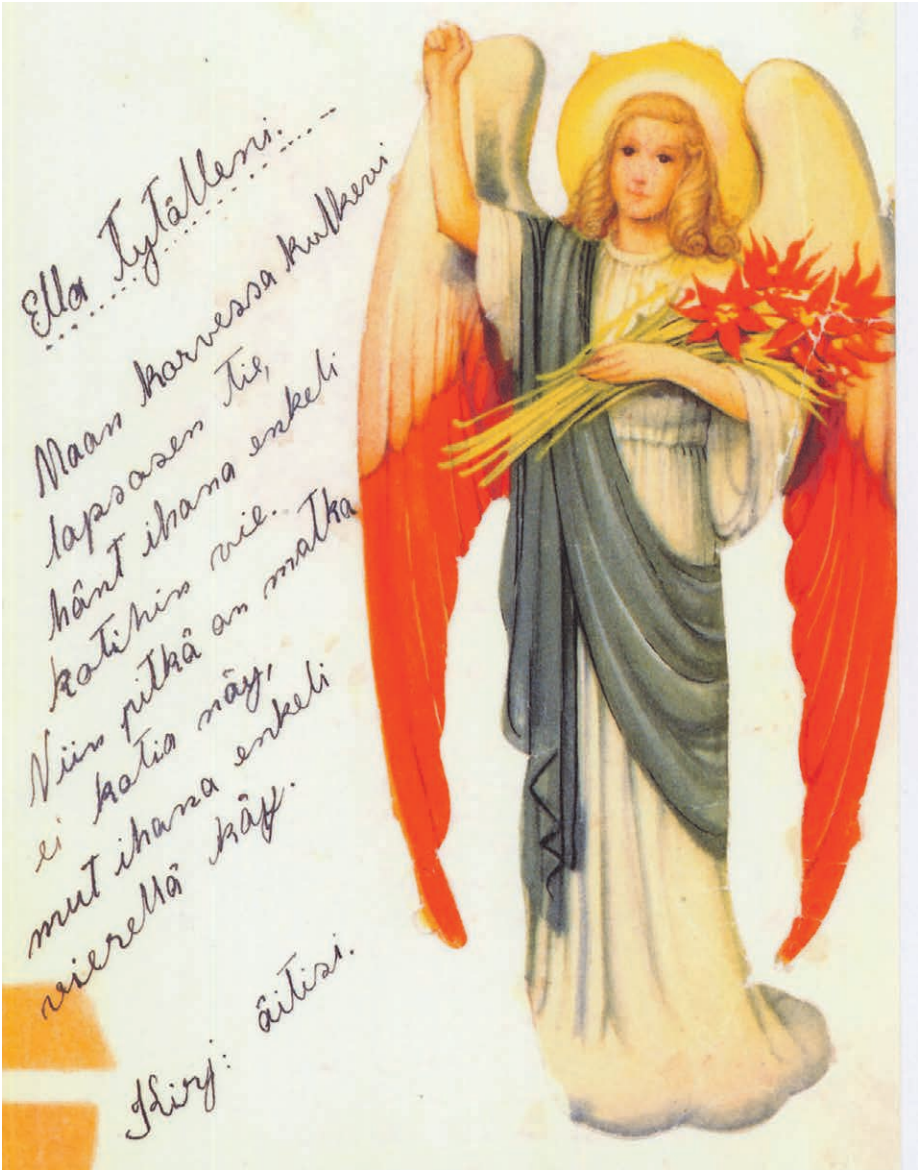
Viisumia varten tarvitaan:

- ◆ hyvätasoinen, mustavalkoinen passikopio kuvasivuaukeamasta
- ◆ 1 kpl passikuva (ei 3 kk vanhempi)
- ◆ esitätetty viisumianomuskaavake täytettynä

Varaukset Liisa Katajaiselta puh 040-7410425 tai liisa.katajainen@gmail.com tai vastuullinen matkatoimisto Vistamatkoilta 02 4775600 tai matkatoimisto@vistamatkat.fi.

Kuva: Vesa Loikas

Muistojen kultaa

Tuossa se on vieressäni kovin kuluneen näköisenä, paikkailtuna ja harmahtavaksi patinoituneena. Ei, ei ole kysymys kenestäkään ihmisestä, vaikka nuo kuvaukset voisivat sopia meihin iäkkäisiin evakkoihinkin. Kyse on 68-vuotiaasta muistikirjastani, siitä ihanasta aarteesta, jonka löysin vanhojen koulukirjojeni joukosta. Tuo muistikirja eli parhaita vuosiaan 1950-luvun alkuvuosina. Siihen aikaan lapsetkin olivat lapsia kauemmin kuin nykyajan kiihkeässä elämänyrityksissä.

Elettiin vuotta 1951. Silloin olin täytännyt juuri kymmenen vuotta. Kävin vanhaa, arvokasta Muukonniemen koulua. Taisin olla luokallani ainoa evakkolapsi. Alaluokan tyttöjen keskuudessa oli suurta muutia pyytää koulukavereilta ja opettajilta muistikirjoituksia kauniisiin, kiiltokuvilla somistettuihin kirjoihin. Omalla luokallani tällaisia kirjoja oli melkein joka työllä. Itse haaveilin sellaisesta, mutta jostakin syystä en sitä

vain saanut. Lieneekö ollut kustannuskysymys. Olinhan kuusilapsisen perheen nuorin ja rahoille löytyi varmasti tärkeämpiäkin reikiä.

Olin ilmeisesti hyvä puhumaan, kun yllättäen pääsin kauniin, pahvikantisen muistikirjan omistajaksi. Voi sitä riemua! Muistan, että siskoni Lea, minua viisi vuotta vanhempi, piirsi kirjan alkulehdelle kauniita ruusuja. Hän oli saanut syntymälahjakseen piirtämisen taidon, jota on käyttänytkin ansiokkaasti koko elämänsä ajan. Itse sain kirjoittaa punakynällä nimeni sivun alareunaan. Innokas siskoni halusi tehdä kirjastani erityisen kauniin. Oletan hänen saaneen isältä rahaa kiiltokuvien ostoa varten ja niinpä hän hankki niitä niin paljon, että melkein joka sivulle riitti kuvia. Kauniita ne olivatkin ja olin niistä ikionnellinen. Nyt voisin ottaa kirjan kouluun ja pyytää koulukavereita kirjoittamaan minulle muistovärsyssä. Rohkeninpa antaa kirjan opettajillekin,

joihin he mielellään kirjoittivat kovin opettavia kirjoitelmia. Silloin en niiden sisältöä paljon ymmärtänyt, mutta nyt vuosikymmenien jälkeen tiedän, että he halusivat niillä toivottaa oppilailleen onnea, menestystä ja siunausta.

Välitunnilla sitten katseltiin tyttöjen kanssa toisemme kirjoja ja ihailtiin kiiltokuvia. Joskus harmitti, kun joku oli valinnut kirjan kauneimpiin kuuluvan kuvasivun ja töhertänyt siihen sotkuisella käsialalla ja mustetahroja tehden oman muistikirjoituksensa.

Rakkaimmat muistot tässä kauan säilyneessä kirjassa ovat isäni, äitini ja Ahti-veljeni kirjoitukset. Isä kirjoitti siihen oman, minulle kohdistetun, koskettavan runon. Se saa silmäni kyyneltymään, kun nyt vuosien jälkeen ymmärrän sen sanoman. Isä valitsi muistikirjasta kohdan, jossa oli kiiltokuvaorvokkeja. Onhan toinen nimeni Orvokki. Lienenkö saanut nimen silloin, kun ensimmäiset metsäorvokit puhkesivat kukkaan Visulahdessa, jossa synnyin. Isä toivottaa runossaan pitkää ikää, mikä mielestäni on jo pitkälle toteutunut.

Onpa noita vaarojakin ollut elämäni aikana, mutta olen niistä kuitenkin aina selvinnyt. Olenko seisonut lujana, niin kuin isä runossaan neuvo?

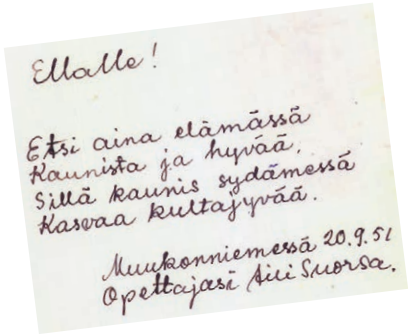
Äidin kirjoitus muistikirjani alkuvuorilla on liikuttava. Onhan hän halunnut tallentaa siihen yhden lapsuuteni rakkaimmista lauluista. Se tuo mieleen äidin herkin luonteen ja monet ihanat metsäretkemme. Tuonne maan korpeenkin kulkumme joskus vei ja uskon äidin toivoneen minulle suojelusenkelin varjelusta.

Vielä tuon esille minua kahdeksan vuotta vanhemman Ahti-veljeni kirjoituksen. Ilmeisesti hän oli perinyt isältämme kirjoittamisen lahjan. Nuoren miehen itse seppittäjä runo pikkusiskolleen on ihmeen valoisa ja toivoa täynnä. Ensin toivotetaan surutonta elämää, niin kuin perhosen lento. Taustalla kuitenkin toteamus, että elämä ei voi aina olla yhtä perhonselentoa. Tämä runo on ollut muistissani koko ikäni ja olen sitä usein ystäväilleni lausunut. Kiitos siitä nyt edesmenneelle veljelleni.

Tämän kirjan runot ja onnentoivotukset ovat mielestäni sitä ”muistojen kultaa,” niin kuin otsikossani kirjoitin. Näkisin mielelläni, että tämän ajan lapsetkin alkaisivat kirjoitella muistoja ja onnentoivotuksia kavereilleen tällaisen vanhan tavan mukaan. Näin voisi osoittaa, miten tärkeää tässä maailmassa on ystävyys ja rakkaus. Omalla persoonallisella käsialalla kirjoitettuna tällaiset muistot kohoavat arvoon arvaamattomaan.

Lopuksi laitan tähän opettajani Aili Suorsan muistikirjoituksen. Sen sanoma on vielä tänä päivänäkin ajankohtainen.

– Ella Heino –

Revonsaaren hopeapoppeli

Revonsaaressa käyneet ovat varmasti huomanneet Henttolan rannassa muiden puiden joukosta väriiltään, korkeudeltaan ja latvukseltaan erottuvan lehtipuun. Puu on hopeapoppeli, *Populus alba*. Mistä lienee poppeli saareen päätynyt?

Kotoisan metsähaapamme sukulainen hopeapoppeli vaatii kostean, ravinteikkaan maaperän. Suomessa se ei kasva luonnonvaraisena, mutta sitä käytetään koristepuuna lähinnä Etelä-Suomessa ja Keski-Suomen eteläosissa. Puun kotipaikkoja ovat Euraasia ja Pohjois-Afrikka. Hopeapoppelin latvus on leveä ja pyöreähkö, ja se kasvaa yleensä 15-30 metriä korkeaksi. Se on huomiota herättävän näköinen puu, joka vaatii paljon tilaa – runko ja paksut oksat ovat vihertävän harmaat, rungon alaosa tummanharmaa ja kaarnautuva. Tuulen heiluttaessa lehdistöä lehtien lähes valkoinen alapinta kiinnittää katsoijan huomion. Revonsaaren poppeli erottuu majesteettisena rannan läheisyydessä selvästi muuta puustoa korkeammalle kurottaen.

Kuva: Raimo Salmi 2018

Muutamat rehevillä ja kosteilla kasvupaikoilla kasvavat vanhat hopeapoppeliyksilöt kuuluvat maamme kookkaimpien lehtipuiden joukkoon. Suomen suurin hopeapoppeli, Virtasalmen Pallolanmäellä kasvava puuvanhus on istutettu kasvupaikalleen 1890-luvun alussa. Sen on tuonut taimeina kotitalalleen Viipurista sotaväestä palannut **Nikanor Paavilainen** (1871-1959). Puun viimeisin mitattu ympärysmitta (6/2002) on ollut 8,5 metriä (metrin korkeudelta mitattuna), latvuksen ollessa noin 25 metriä. Viimeisen mittauksen jälkeen ennätyspuu on kärsinyt useiden haarakkeiden murtumista, ja sitä on jouduttu myös leikkaamaan repeämisvaaran vuoksi. Revonsaaren suotuisissa oloissa kasvanut hopeapoppeli voisi kokonsa puolesta olla varteenotettava kilpailija Virtasalmen lajitoverilleen. Liekö joku Revonsaaren kotiseutumitalaisista käynyt puuta koskaan mitailemassa, entä olisiko joku kuullut perimätietoa puun sinne päättämisestä? Hopeapoppeleita on ollut Kirjolan kartanon puistossa, vai onko?

Hörkön sukuseurojen matka Johannekseen ja Viipuriin 3.5. - 5.5.2019

Alustava suunnitelma matkareitistä ja matkaohjelmasta:

3.5. perjantai (perjantai) Lieto-Turku-Paimio-Salo-Helsinki-Vaalimaa –Viipuri

Lieto kk / Shell.....	5.30
Turku linja-autoasema (tilausajolaituri 9)	6.00
Kaarina / Paraisten th	6.15
Piikkiö / Shellin pys.	6.25
Paimio / Vistamatkat Vistantie 24.....	6.35
Halikko / Design Hill (tarvittaessa)	6.55
Salo / Piihovi (bussiruudut, tarvittaessa)	7.00
Suomusjärvi /TB-Kivihovi (tarvittaessa)	7.30
Lohja / ABC-Routio.....	7.40 - 8.10
Helsinki / Kiasman pysäkki	9.15
Karhula/ABC Amiraali (tauko / mahd. ruokailla)	n. 10.50 - 11.50
Vaalimaa / Ylä-Urpala tullit	n. 12.40 - 14.00
Viipurin Veikot (ostoksia+ rahanvaihtoa)	n. 14.00 - 14.20
Viipuri/hotelli Viipuri, majoittuminen	n. 15.10
Viipurin kirjasto ja omatoiminen kaupunkikierros.	
Päivällinen (Espilä)	19.00

4.5. (lauantai) Kotikyläpäivä Johanneksessa

Aamiainen hotellissa. Lähtö hotellilta klo 8.30 Johannekseen; käydään muistomerkeillä ja jatketaan Kaijalaan-Koskijärvelle ja haluttaessa Tikkalaan ja Karhulaan. Edetään hitaasti läpi kylien välillä pysähdellen, mahdollinen asuinpaikkojen esittely autosta. Halukkaat jalkautuvat kylille. Kahvittelemme Koskijärvellä Antti Hörkön entisen talon kohdalla klo 13:n tienoilla. Lähtö Viipuriin Summan kautta n. klo 15; sovitaan matkalla tarkemmin. Viipuri-kierros. Päivällinen Pyöreässä tornissa 19.00.

5.5.(sunnuntai) Viipuri-Vaalimaa-kotimatka

Aamiainen hotellissa. Opastettu kiertokävely Viipurin keskustassa 9.30-11.30. Huoneiden luovutus ja tavarat bussiin 12.00. Sitten vielä kauppatorille, josta lähtö 13.00 Vaalimaalle. Tulli ja ostokset taxfreessä. Paluureitti sama kuin tulomatkalinkin. Tarpeelliset tauot matkalla (Karhulassa ja Lohjalla). Turun seudulla olemme 21 tienoilla.

Hinnat:

Matkan hinta selviää vuoden 2019 alussa, kun matkatoimisto saa hotellin lopullisen tarjouksen. Viime kesän (v. 2018) matkan hintataso oli yövyttäessä hotelli Viipurissa 265 euroa/hlö + viisumi 75 euroa/hlö eli yhteensä 340 euroa/hlö.

Matkan hinta: 269 €/hlö + viisumipaketti 75 €/hlö = yht. 344 €/hlö *sisältää seuraavat palvelut:

- ◆ bussimatkat ohjelman mukaan Vistamatkojen bussilla
- ◆ majoitus Viipurissa hotelli Viipurissa H2-huoneissa
- ◆ opastettu kaupunkikierros Viipurissa sunnuntaina (1,5 h)
- ◆ aamiainen x 2 ja päivällinen x 2 ja kahvit kylällä
- ◆ matkaemäntä Eira Laihon ja matkaisäntä Reijo Hörkön palvelut
- ◆ Vistamatkojen kuljettajan palvelut
- ◆ matkaemäntä Eira Laihon ja matkaisäntä Reijo Hörkön palvelut
- ◆ rekisteröintimaksu hotelliin + viisumipaketti / ryhmäviisumi, sen sähköinen siirto, viisumipalvelukeskuksen palvelumaksu + Fennian matkustajavakuutus

Lisämaksusta:

*H1-huone, lisämaksu 45 € (Jos ilmoittaudut yksin, varaudu maksamaan H1-lisä.)

*mahdolliset pääsymaksut (esim. Viipurin kirjastoon) tai muut palvelut.

Ilmoittaudu 15.2. mennessä Eira Laiholle 040-5129135 tai Reijo Hörkölle 040-4191556.

- ◆ varausmaksu 100 €/hlö (22.2. mennessä) ◆ loppumaksu 169 €/hlö + 75 €/hlö (29.3. mennessä)

Saat ilmoittautumisen jälkeen matkatoimistosta varaus- sekä loppumaksulaskut. Anna ilmoittautumisen yhteydessä sähköpostiosoitteesi (jos ei sitä ole, postiosoite), jotta voimme lähettää Sinulle laskut ja matkakirjeen. Kirjeessä on mukana esitetyt viisumikaavake ja täyttöohje, täytä se ja palauta osoitteeseen Vistamatkat, PL 81/ Vistantie 24, 21531 PAIMIO 29.3. mennessä. Viisumia varten tarvitaan myös:

- ◆ hyvälaatuinen passikopio kuvasivuaukeamasta ◆ 1 hyvälaatuinen vaaleataustainen värillinen passikuva (ei 3 kk vanhempi)

Tarkista, että passisi on voimassa 6 kk matkan jälkeen ja että se on ehjä.

Matkan hinta perustuu 1.1.2019 vallinneisiin hintoihin, määräyksiin ja valuuttakursseihin sekä sovittuun minimilähtijämäärään. Niiden muuttuessa pidätämme oikeuden muuttaa hintoja vastaavasti. Vastuullinen matkanjärjestäjä matkatoimisto Vistamatkat Oy. Tuutha sie taas!

HUOM. Myös muut kuin sukuseurojen jäsenet ovat tervetulleita mukaan.

Talvinen maisema Turun Kylämaässä. (Kuva: Esa Haltia)

Kattavaa isännöintipalvelua Turun alueella

Turun talousalueen suurimpana yksityisenä isännöitsijätöimistona olemme tarjonneet kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita jo yli 50 vuoden ajan. Se on luonut näkemyksen siitä, miten isännöintialan ammattilaisen tulee toimia.

Varsinais-Suomen Isännöintitalo Oy on auktorisoitu ja ISA r.y:n auditoima, työntekijöidensä omistama isännöitsijätöimisto.

Kaipaako taloyhtiönne ammattitaitoisen ja osaavan isännöitsijätöimiston palveluita? **Ota meihin yhteyttä!**

Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan toimistoomme!

V-S Isännöintitalo Oy

Ari Kesäläinen, Toimitusjohtaja, RI (YAMK), AIT, ISA
p. 020 722 9944, 0400 523 194
Maariankatu 4 C, 20100 Turku
ari.kesalainen@isannointitalo.fi

www.isannointitalo.fi

Autokorjaamo Testipiste oy

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585

Faksi (02) 243 5100

Gsm (0400) 824 767

markku.hiliri@testipiste.fi

TOYOTA

autokorjaamo m.hiliri
testipiste

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy 9 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Avoinnä: keskiviikkoisin klo 12-17 sekä kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena arklauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: Johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Sari Scimone, Kaija Sipilä ja päätoimittaja.

Lehden toimittajia:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu, palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset:

- korkeus < 10 cm = 80 €

- korkeus enintään 10-15 cm = 100 €

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2019:

Vuosikerta (9 lehteä) 30 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 35 €.

Lisänumerot 3 €/kpl + mahdolliset toimituskulut.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan, muu aineisto pyydetään.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sattuneista virheistä lehden vastuu rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy